

Hova lett Szatymazról a nyári almatermés?

Pár héttel ezelőtt egy kiváló gyümölcstermesztő hírében álló szatymazi parasztember, Katona József portájára vetődtem. A tanya mellett gyümölcsösben óriás termető, jó 30 éves nyári alma- és körtefák hívták fel magukra a figyelmet. Ágaik szinte a földig hajoltak a hatalmas termés alatt. A levegő legkisebb mocanáására is kopogva, pufogva hullottak az almák és körtek a homokba. Lent már halomban állt a lassan rothadó termés. Kérdeztem a gazdától, miért nem szedik ezt a szép gyümölcsöt?

harapni. Mégis a 66 milliméternél kisebb almákat már csak hullóalma áron vásárolták egy rövid ideig, később pedig még ingyen sem vette volna át a vállalat. Igazuk van a termelőknek abban, hogy a 66 milliméternél nagyobb almák a termésnek csak egy elenyészően kis hányadát adják. S ha a 4,80-as árakat az egész termésre kivetítik, akkor az 1 forintos átlagárat is alig éri el, ettől pedig az önköltség, a növényvédőszer is sokkal többbe kerül.

A dolgok összefüggnek

Kasza György végigkísért a telepen, s megmutatta: van itt 66 milliméternél nagyobb alma is sok. De ezeket is csak hullóalmanak vehetik meg, mert molyos, pajzstetvektől összeponozott gyümölcs.

Nincs megfelelő növényvédelem a nyárialma- és a körtetermesztésben nemcsak Szatymazon, máshol sem! A bemutatott áru alapján igaz van Kasza Györgynek is. De hát mégis mitől van az, hogy a szatymaziak hosszú-hosszú idő óta tudnak kifogástalan ősziarackot, téli almát termeszteni, nyári almát, körtét pedig nem?

Fodor József, a szatymazi Finn-Magyar Barátság Tsz. elnökhelyettese így összegezte az általam is meghallgatott termelők véleményét: ha rendes ár van, akkor jó a növényvédelem is. S hogy nyári almából idén már alig kaphatott exportminőséget a MEK, annak oka egészen 1955-ig nyúlik vissza. Azelőtt Fodor József szerint a nyárialma-termesztés árbevétel szempontjából vetekedett a Ford ősziarackal. S bizonyította, hogy a nyári alma növényvédelmét megölték az immár 7-8 éve fennálló 80 filléres 1,50-es átlagárak.

Nagyon nagy baj az, — panaszolták a Finn-Magyar Barátság Tsz. gazdái —, hogy odafenn Budapesten csak úgy

fróasztalnál alakítják az egyes árakat.

Bizonyításul egy másik szomorú példával szolgáltak. Csaknem egy évtizeden át a mostani nyári almához hasonlóan vásárolták a sárgabarackot is. Az eredmény az lett, hogy Szatymazon és környékén csak mutatóban maradtak sárgabarackfák, kiirtották azokat. A bajt ismerték az illetékesek, de későn. Idén már igazán kifogástalan árat fizettek, csak hogy a termelők nagyon kevés árut adhattak. Hasonló bajok miatt tűnt el a fogyasztók asztaláról — bizonyítják a szatymaziak — a korábban nagy tömegben termesztett fontosalma is.

A város érdeke is

Tehát nemcsak a nyári alma körül van baj. A probléma lényege az, hogy még mindig zűrzavar uralkodik egész gyümölcsfelvásárlási rendszerünkben. Ki érti például azt, hogy Szegeden az üzletekben, a piacokon egész nyáron csak azért nem juthattak hozzá 4,80-nál, 3 forint 60 fillérenél olcsóbb nyári almákhoz a fogyasztók, mert leginkább csak a 66 milliméternél nagyobb almákat vezethették át a felvásárlók. Még szakszerű növényvédelem esetén is áruiknak csak a 10—20 százalékát adhatták volna el rendes áron a termelő gazdaságok —, ez pedig képtelenség. A városi fogyasztók nem azért vesznek almát, hogy otthon kaliberezzék azokat, kisebbek-e, vagy nagyobbak 66 milliméternél. A 45—50 milliméteres egészes, tiszta alma is megért volna nekik legalább 2 forintot. Nem kellett volna a fogyasztóknak a gyümölcsben szegény vidékeken 7, sőt 9 forintot is fizetniük ugyanezért a gyümölcsért, s nem pusztult volna el az a nagy mennyiségű áru sem, amit nem győztek elbátuzni.

Csepri József

Apró Antal látogatása Szabolcsban

Apró Antal, az MSZMP Politikai Bizottságának tagja, a kormány elnökhelyettese kétnapos látogatást tett Szabolcs-Szatmár megyében. Pénteken délelőtt ellátogatott a nyiregyházi konzervgyárba, majd az SZMT székházában értekezleten találkozott a megye pártmunkásaival, az üzemek, az állami és társadalmi szervek vezetőivel, s tájékoztatta őket az időszerű politikai kérdésekről.

Délután a miniszterelnök-helyettes a megyei vezetők társaságában a Nyiregyházi Felső- és Középfokú Kertészeti Technikum Ilona-tanyai tangazdaságát kereste fel. Megtekintette a tangazdaság fiatal törpe gyümölcsösét.

Apró Antal szombaton a tiszavasvári Alkaloída Vegyészeti Gyárba látogatott el a megyei vezetők társaságában, délután pedig a tiszalöki vízierőművet tekintette meg. (MTI)

A nyár és az ősz birkózik

Az Atlanti-óceáni ciklonok első hullámai már pénteken megérkeztek hazánkba, de csak kisebb lehűlést, szórványos esőzéseket hoztak. A harmadik hullám szombaton tört be nyugatról. A hűvös léghullámok Európa nagy részét előzőlötték már, s jelenleg Moszkva, Kijev, Bécs és a Pireneusok magasságában állapotodott meg a húszfokos maximumok határvonala. A határvonal mentén — így a Kárpát-medencében is — változik az idő: napok óta tart már a nyár és az ősz birkózkodása, s ennek megfelelően változik a derült, szép idő az őszi borulással, esőkkel.

A Meteorológiai Intézet központi előrejelző osztályán adott tájékoztatás szerint a szombatra virradó éjszaka hazánk északkeleti határvidékein már 3—7 fokig hűlt le a talajközeli levegő, a nappali maximumok szintje pénteken 20—24, szombaton 19—23 fokig emelkedett. A Balaton víze a délutáni órákban 18 fokig melegeedett fel. Lényeges változás egyelőre nem lesz az időjárás-

ban. Vasárnapra kellemes kirándulót várhatunk. Felhőátvonulásokra, kisebb szórványos esőkre azonban számítanunk kell még, de a hőmérsékleti maximumok — a többórás napsütés révén — a vasárnap déli-délutáni órákban ismét 19—24 fok között alakulnak ki. (MTI)

Levelek és emberek

Egy bérház nyugalmáért — Kérés a III. kerületi tanácshoz — Szemétdomb a pincében

Tizenhét aláírással érkezett levél szerkesztőségünkbe. A Honvéd téri lakóháza átalakított volt laktanya bérlőinek egy része azért panaszkodik, mert a házban nincs rend és főleg nyugalom. „Mindent elkövetünk — írják —, de sem a lakók, sem pedig a házfelügyelő nem tud rendet tartani, mert a gyermekek és szüleik a legdurvább szavakkal vágnak vissza észrevételeinkre.”

A nagy bérházban 100 lakás, 480 lakó van, s közülük 130 gyerek. Játsszaniok kell, de erre olyan megoldást kellene keresni, hogy ne zavarják a lakók nyugalmát, akik közül többen éjszaka is dolgoznak. A levél írói kifogásolják, hogy a gyermekek nem az épület előtti téren játszanak.

Látogatásunkkor meggyőződünk arról, hogy az udvaron, sőt még a folyosókon is játszanak a gyermekek, de az is igaz, hogy sokuk a Honvéd téri parkban tölti szabad idejét. Itt azonban nem szabad futballozni. A nagy bérház nyugalmáért ezek szerint az I. kerületi tanács is sokat tehetne, meghallgatva a szülők javaslatát: a Honvéd térre legalkalmasabb részen létesítsen a Bartók Béla térhez hasonló labdázó helyet.

Több mint két éve lebontották a Galamb utca 16. számú ház utcai részét. Az

Tizenkét és fél millió naptár

A nyomdák már gyártják a jövő évi naptárakat, kalendáriumokat. A Nyomdaipari Tröszt tájékoztatása szerint a különféle naptárakból 12,5 milliót készítenek. Tízféle kalendáriumból több mint másfél milliót nyomnak. Elsőnek a fiatalok kalendáriuma, az „Üttörő” készült; elszázezer példányban. A legnagyobb példányszámban megjelenő Kincses Kalendárium nyomása is befejeződik ebben a hónapban, a Füleles és az Okos Kata pedig novemberben lesz kész. Az irodai előjegyzési naptárak nyomását a Globus Nyomda már befejezte, s rövidesen majdnem egymilliót adnak át a kereskedelemben. A tavalyihoz hasonló gazdag választékban mintegy 2 millió zsebes tárcanaptárt készítenek. A legtöbbet az úgynevezett kártyanaptárból gyártanak. A Játékkártyagyár 65 vállalat megrendelésére 106 féle ilyen naptárt készít, összesen 6,5 milliót.

Hatvanéves a víztorony

„Ha vizet iszol, gondold a forrásra.” Ez az idézet a kínai közmondások irodalmából, annak szinte kimeríthetetlen gyöngyszemei közül való. Meglepi erős valóság érzékét társítom ciklem címéhez. Vajon hányan gondolnak ez évben, a Szt. István téren társtanul álló víztoronyra, arra a vasbetonból öntött építészeti remekre, mely Szeged város Móra Ferencének szavával élve, „idegenforgatásának” egyik jelentős látványossága lehetne. Ezt az épületet a műszakiak és a műemlék kutatók nagy érdeklődéssel szemlélnék. De ismerni kellene a város lakosságának is, hogy öntevékenyen segítségére lehessen az érdeklődő idegeneknek.

Remek — vasbetonból

Annyit mindannyian tudunk róla, hogy a város magasnyomású vízszükségletét látja el. De mennyivel értékesebb lenne ha közelebbről ismernénk, ha minél többet tudnánk, mily értékes helyet foglal el a vasbetonépítészeti terén ez a víztorony.

De hogyan is lehet remekbe öntött vasbetonépületnek nevezni? Mi műemléknek neveznénk!

Remélem nem veszi rossz néven a magyar aranygyémánt- és vasediplomás mérnökök köre, ha a tagjai által írt, a Műszaki Könyvkiadó gondozásában 1964. évben kiadott 190 oldal terjedelmű — Magyar műszaki alkotók — című munkájuk anyagából idézek egy és mást.

A szegedi víztorony az 1904. évben épült mint a magyarországi építmények első nagobbszabású létesítménye. Felépítése előtt alig négy évvel az 1900. évben Párizsban tartott világiáll-

táson az egész világ bámulta a vasbetonnal készült újszerű megoldásokat és merész építkezéseket.

Személyes felelősségre

A vasbeton ötlet a franciáktól származik. Ennek gyakorlati felhasználhatóságát a „vasbeton gondolatot” Hennebique francia mérnök öntötte a mérnöki építkezés számára gyakorlati formába, és könnyed egyszerű számítás megoldást is teremtett.

Dr. Zielinski Szilárd műegyetemi magántanár az 1902. évben ismerkedett meg Hennebique francia mérnökkel, magával hozva annak szabadalmát, majd tervezőirodáját az 1904. évben vasbeton tervezésre állította át.

Szeged város tanácsa az időben a város rohamosan fejlődő vízszükségletének kielégítését törekedett megoldani. Az e tárgyban benyújtott Zielinski tanár-építész mérnök ajánlatát a város tanácsa elfogadta, de az építkezés újszerűsége miatt az építési engedély kiadását Zielinski személyes felelősségéhez kötötte. A felelősség mindkét fél részéről nagy volt, hiszen Magyarországon addig ismeretlen nagyszabású építkezést újszerű eljárással kellett végrehajtani.

A víztorony 40 méter magas és ezer köbméter vizet tárol. Felépítése után Zielinski személyes felelőssége tudatában és jólvégzett munkája magabiztosan egyedül állt az épületben a medencének vízzel való feltöltése alkalmával.

Legalább egy emléktáblát!

Szeged város a víztorony-nyal kapcsolatos vasbeton-építkezés fejlődésével gazda-

gabbá vált egy műemlékkel, hiszen ma már 50—60 emelet magas építmények, vasbeton szerkezetek életre hívása úgyszólván hétköznapi feladat.

Méltó lenne, ha Szeged város lakossága megörökítené ez elsőséget azzal, hogy a teret — amint erre egy esetleges piacrendezésre lehetőség nyílik — parkosítja. De addig is megközelíthető és olvasható szövegű emléktáblával láthatná el a víztoronyot. Ez méltó elismerés lenne tervezőjének Zielinski Szilárd műegyetemi tanárnak, a remekmű építőjének a — vasbeton hazai atyjának — aki tanárkodása idején számos kiváló vasbeton építőmérnököt nevelt a szé- dületesen gyors fejlődés segítésére és hazánk jó hírének öregbítésére.

Kálmán József
üzemmérnök

Újabb utazási kedvezmény külföldi turisták és rokonlátogatók részére

A Magyar Népköztársaság kormányja 1964. október 1-i hatállyal további utazási kedvezményeket léptet életbe. Az új rendelkezés egyszerűsíti a vízumkiadási eljárásokat, megkönnyíti a külföldi turisták és rokonlátogatók magyarországi utazását.

Az összes magyar külképviseletek 1964. október 1-től a turisták és rokonlátogatók be- és átutazási vízumkérelmeit

a kérelem benyújtásától számított 24 órán belül intézik.

A külképviseletek a beutazási engedélyekkel egyidőben a 21 napot meg nem haladó magyarországi tartózkodást is saját hatáskörükben engedélyezik. A magyar hatóságok a jövőben is biztosítják — az utasok kérelme esetén — a tartózkodási engedélyek meghosszabbítását. (MTI)

udvari épület egyik fele is erre a sorsra került, de amelyik jobb állapotban volt meghagyták, s ebben még két bérlő él. Lehetetlen körülmény alakult ki. A lebontott épületek helyén a tanács szemét- és építőanyag tárolására adott engedélyt. Így a környék összes utcásepről odaviszik a kukában összegyűjtött szemetet, de ott áll az udvaron nagyobb mennyiségű betongerenda és építőanyag is, ami veszélyezteti a lakók testi épségét.

„Segítséget szeretnénk kérni ahhoz, hogy mi is rendezett körülmények között éljünk” — írják levelükben az ott lakó Huszta Jánosok.

A III. kerületi tanács felhívja a tarthatatlan helyzetre. Nyújtson segítséget a Galamb utca 16. számú ház lakóinak, addig míg a családok egészségesebb és rendeztebb lakáshoz nem jutnak.

Évek óta foglalkoztatja az I. kerületi tanács illetékes osztályait Harmath Imre Guttenberg utca 5. szám alatti lakos ügye. A ház lakói már többször felhívták az illetékesek figyelmét a kialakult tühretlen állapotra. Harmath Imre hulladék-papír, rongy, csont, szárazkenyér gyűjtésével foglalkozik s ezeket a részben romlandó hulladékokat lakásában és pincéjében gyűjti össze évek óta.

A kerületi tanácstól kapott értesüléseink szerint már többször felszólították Harmath Imrét, de ő „törvényen kívül loagnak” érzi magát, a hivatalos felszólításokra, idézésekre nem válaszolt, figyelme kívül hagyta a határozatokat, s továbbra is gyűjtöget. A környék, valamint a ház lakóinak nyugalmaért feltétlenül meg kellene keresni a módot arra, hogy a törvényeinket megsértő Harmath Imrét felelősségre vonják, s megszüntessék a tühretlen helyzetet a Belváros szívében.

Barát János